

ฟัลดาเอย์-โอบาเอย์

ของโครงการ รวมทั้งได้ส่งตัวแทนไปร่วมเวทีฟังความคิดเห็นในพื้นที่

ดูเหมือนจะเป็นจริงเช่นที่กล่าว ด้วยให้หลังจาก

รายชื่อ

(1) แม่งลองสู้แตกหัก

เพียงเวลาไม่นานนัก ให้หลังจากที่แฟนเพจ “จับตาแม่น้ำใหม่ อย่าทำร้ายสายน้ำแม่งลอง” เปิดตัวขึ้นอย่างเงียบๆ ในโลกโซเชียล ผ่านทางเฟซบุ๊ก ตัวเลขคลิกไลค์ที่ทะยานจากระดับร้อยมาถึง 6,030 ย่อมเป็นหลักฐานยืนยันได้ทางหนึ่งว่า “กระแส” ปกป้องแม่น้ำแม่งลองจากการรุกรานของแม่น้ำสายใหม่ได้แผ่ขยายออกไปไม่เพียงเฉพาะเจ้าของพื้นที่ลุ่มแม่งลอง นับเนื่องจากกาญจนบุรี ราชบุรี และสมุทรสงคราม

เมื่อปลายน้ำแม่งลองถูกกำหนดไว้ในแผนพัฒนาระบบชลประทานให้เป็นพื้นที่รับน้ำก่อนส่งลงทะเลที่ปากอ่าวไทย “รูป ก.ไก” ย่อมต้องถือเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญของโครงการ เช่นว่า ถ้าปลายท่อไม่เปิดเสียอย่าง ก็ย่อมจะไม่มีการระบายน้ำออกมาได้

เดิมพันสูงที่สุดของโครงการพัฒนาระบบชลประทาน จึงถูกวางไว้ที่ลุ่มน้ำแม่งลองไปโดยอัตโนมัติ นับเนื่องจาก อ.ท่าม่วง ลงไปถึง อ.เมืองสมุทรสงคราม ซึ่งแม้พื้นที่ได้ลงมากอย่าง อ.ท่ามะกา อ.บ้านโป่ง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี จ.สมุทรสงคราม จะไม่มีผลกระทบในการเวนคืนที่ดินมากนัก แต่ปริมาณน้ำมหาศาลที่ถูกขยี้เยียดลงไปในพื้นที่ลุ่มน้ำธรรมชาติย่อมเป็นเรื่องพิศวิสัยเกินรองรับ นั่นหมายถึงความ

เมือง วัดเพลง และปากท่อ ซึ่งมีประชาชนรวมกันอีกหลายแสนชีวิต บทเรียนจากปัญหาน้ำจืดมากเกินไปที่ชาวแม่งลองแม่เคยลิ้มเลือนก็คือ เหตุการณ์มหาอุทกภัยเมื่อปี 2554 แม้สมุทรสงครามไม่ถูกน้ำท่วมเสียหายเหมือนจังหวัดอื่นในภาคกลาง แต่น้ำจืดที่ถูกระบายลงมามากมายก็ทำให้สัตว์น้ำชายลุ่มตายสูญหายและใกล้เคียงจะสูญพันธุ์เลยทีเดียว

ภาพความเสียหายเหล่านี้ คนพื้นที่ขนานแท้อย่างสุจริตเท่านั้นที่สามารถสะท้อนออกมาได้ดีกว่าใคร แม้เขาจะสวมหมวกสมาชิกวุฒิสภา แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องมีการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง “แต่เป็นเรื่องที่มีผลกระทบกับวิถีชีวิตคนแม่งลองจริงๆ คนแม่งลองเขารู้วิถีชีวิตของเขาแล้ว เพียงแต่เอาข้อมูลไปให้ถึง เขาจะคิดได้เอง และเสนอทางออกด้วย ที่ผมและแกนนำผู้คัดค้านออกมาเคลื่อนไหว เพราะรัฐบาลไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและสื่อไม่ได้ทำหน้าที่ ผมพร้อมเพื่อนอีกหลายคน จึงได้ออกมาทำ โดยทำไปตามความถูกต้องและอิงกฎหมาย” สุรจิตกล่าว

ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ภาคีเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดสมุทรสงครามจึงเข้ามามีบทบาทเฝ้าติดตามจับตาโครงการพัฒนาระบบชลประทาน ด้วยแง่มุมต่างๆ เครือข่ายได้ศึกษาข้อมูล

ภาพจาก : แฟนเพจจับตาแม่น้ำใหม่ อย่าทำร้ายสายน้ำแม่งลอง

เปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และวิถีชีวิตของผู้คนตลอดลุ่มน้ำ

ฟลัดเวย์

ของโครงการ รวมทั้งได้ส่งตัวแทนไปร่วมเวทีฟังความคิดเห็นในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ซึ่งพบว่ารัฐบาลให้ความจริงไม่หมด ไม่ให้รายละเอียดโครงการ และผลกระทบต่อประชาชน อีกทั้งทุกเวทีที่จัด ฝ่ายผู้จัดจะใช้วิธีให้เจ้าหน้าที่ปกครอง และเจ้าหน้าที่จากกรมการพัฒนาชุมชน คัดเลือกบุคคลที่เห็นดีกับโครงการมาเข้าร่วมเวทีฟังความคิดเห็น เพื่อให้ผลสรุปออกมาว่า ทำดีของประชาชนล้วนคล้อยตามกับโครงการ

สำหรับสมุทรสงคราม ขณะนี้ทางผู้จัดได้ตั้งเป้าเกณฑ์ผู้ที่เห็นด้วยจำนวน 800 คนตามแผนงานของ กบอ.ที่วางไว้ให้มาร่วมเวที โดยให้โควตาการจัดสรรคนเข้าร่วมไปยังผู้นำท้องถิ่น เพื่อให้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขณะที่ฝ่ายคัดค้านได้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้คัดค้านโครงการ เพื่อนำไปมอบให้ผู้จัดเวทีฟังความคิดเห็นได้ทราบถึงท่าทีระหว่างการจัดเวทีวันศุกร์ที่ 22 พฤศจิกายนนี้ รวมทั้งเปิดรับลงทะเบียนสำหรับประชาชนที่สนใจจะเข้าร่วมฟังความคิดเห็น แต่ไม่สามารถเข้าร่วมได้ สำหรับการจัดทำบัญชีรายชื่อ เพื่อคัดค้าน ทางเครือข่ายภาคประชาชนคาดว่าจะสามารถรวบรวมได้มากกว่า 2 หมื่นรายชื่อ

เปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ และวิถีชีวิตของผู้คนตลอดลุ่มน้ำ

โครงการผลิตเวียช่วงปลายน้ำนี้ ถูกกำหนดแผนเอาไว้ว่า จะขุดลอกแม่น้ำแม่กลองระยะทาง 34 กิโลเมตร ตั้งแต่บริเวณ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ถึงจุดบรรจบแม่น้ำแม่กลองกับปากน้ำคลองแควอ้อมในเขต อ.บางคนที (โบราณกาลเรียกแม่กลองสายเก่า) ซึ่งอยู่เหนือจาก “ตลาดน้ำอัมพวา” ที่รู้จักกันดีไม่มากนัก และลงปากอ่าวไทยที่ อ.เมืองสมุทรสงคราม

“พื้นที่ จ.สมุทรสงคราม นำมาจะเป็นก้อนๆ ผิดธรรมชาติไม่ได้ เพราะหากเป็นเช่นนั้นจะสร้างความเสียหายแก่ภาคเกษตร” **สุรจิต ชีรเวทย์** สว.สมุทรสงคราม หัวหน้าวิศวกรจัดการผลิตเวียตะวันตก อธิบายความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับพื้นที่เกษตรที่บางคนที่ ต่อเนื่องลงมาถึงอัมพวา ความที่ว่า ลักษณะการใช้สอยประโยชน์พื้นที่เป็นสวนแบบมีคันดินล้อม เพื่อปลูกพริก หอม กระเทียม และผลไม้อื่นหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ หากน้ำมามากก็จะเกิดปัญหาน้ำท่วม ขณะที่สวนลิ้นจี่ในบางคนที่ อัมพวา และ อ.เมือง ก็ไม่เหมาะที่จะให้น้ำไหลล้นเอ่อในร่องสวนตลอดหรือมากจนเกินไปนัก เพราะจะมีผลกระทบ ทำให้ลิ้นจี่ไม่ออกดอก

“ที่สำคัญคือ เมื่อน้ำจืดลงอ่าวรูป “ก.ไก่” จำนวนมหาศาลจะส่งผลกระทบต่อกระเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเค็มชายฝั่ง สัตว์ทะเลในธรรมชาติ และที่เลี้ยงไว้ในฟาร์มจะตาย นอกจากนี้ในฤดูแล้งน้ำเค็มจะหนุนสูง ขึ้นไปสร้างความเสียหายให้แก่พื้นที่การเกษตรในตอนบน มีผลกระทบกับวิถีชีวิตท้องถิ่น และเป็นหาญเนใหญ่ของคณแม่กลองและคณราชบุรี” **สุรจิต** สะท้อนภาพปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้น และ “คณราชบุรี” ที่เขาอ้างถึงย่อมจะครอบคลุมพื้นที่บ้านโป่ง โพธาราม

สามารถเข้าร่วมได้ สำหรับการจัดทำบัญชีรายชื่อ เพื่อคัดค้านทางเครือข่ายภาคประชาชนคาดว่าจะสามารถรวบรวมได้มากกว่า 2 หมื่นรายชื่อ

ขณะที่ภาคีเครือข่ายภาคประชาชนแจ้งว่า กลุ่มผู้ร่วมคัดค้านเห็นตรงกันว่าจะต้องสู้ด้วยแนวทางสันติวิธีสำหรับกิจกรรมวันที่ 22 พฤศจิกายนนี้ โดยจะไปยื่นจดยื่นว่า ไม่เห็นด้วย รวมทั้งมอบรายชื่อผู้คัดค้าน และที่จะขอกับฝ่ายผู้จัดก็คือ ให้จัดประชุมฟังความคิดเห็นในท้องประชุมใหญ่ร่วมกันเพียงท้องเดียว ไม่ขอแยกเข้าท้องย่อย หากฝ่ายจัดยืนยันจะแยกให้ย่อย กลุ่มผู้คัดค้านก็จะขอยุติการเข้าร่วม เพราะเห็นว่าการทำเช่นนั้นจะไม่แตกต่างไปจากเจตนาสลายพลังภาคประชาชน

แม้การต่อสู้ของภาคเครือข่ายแม่กลองจะยึดหลักสันติวิธี หากแต่คำประกาศเช่นว่า ถ้าพวกเขาถูกแยกสลายด้วยเหตุผลแอบแฝงของฝ่ายรัฐจะทำให้การแสดงความคิดเห็นยุติลงทันที ขอมหมายถึงคำประกาศสู้รบในแบบแตกหัก เด็ดหน้า แพ้ไม่ได้

(2) ท่ามวงตายหนึ่งเกิดแสน

ความตายของ “ชายทองอยู่ ล่องลอย” ช่วยปลุกให้ชาวบ้านอย่างน้อย 5 หมู่บ้าน ใน ต.ท่าล้อ เริ่มรับรู้ถึงการความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดกับพวกเขามากยิ่งขึ้น หลังการมาถึงของข่าวคราวทางผ่นน้ำหรือคำเรียกขานที่ชาวบ้านไม่คุ้นเคยอย่าง “ผลิตเวีย”

เป็นความเปลี่ยนแปลงอย่างเดียวกันกับที่ถาโถมทำร้ายจิตใจชายทองอยู่ในวัย 79 ปี ที่ซอกลิ้นลมหายใจลง หลังได้ยินข่าวมาว่าที่ดินทำกิน 4 ไร่ และบ้านที่เพิ่งปลูกเสร็จเมื่อสัปดาห์

ก่อน
หน้าจะ
หายไปพร้อมกับ
ทางผืนน้ำ ซึ่งจะพาด
ผ่าน อ.เลาขวัญ อ.ห้วย
กระเจา อ.พนมทวน และ
อ.ท่าม่วง พื้นที่บริเวณ 5
หมื่นไร่ใน ด.ท่าล้อ

หลานชายของยายทองอยู่ บอกเล่ากับ
 นักข่าวเอาไว้เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2556 100%
 ว่า ยายซื้อจากข้าวที่ได้รับรู้ต่อมาอีกทอดหนึ่ง
 ว่า บ้านและที่ดินของยายจะถูกเวนคืน

“ผมคิดว่า ชาวบ้านหลายคนคงไม่ยอมรับ
การเวนคืนที่ดิน และจะต้องประท้วงกันอย่าง
แน่นอน” หลานชายยายทองอยู่ว่าไว้นั้น ซึ่ง
ดูเหมือนจะเป็นจริงเช่นที่กล่าว ด้วยให้หลังจาก

นั่นเพียง 12 วัน ชาวบ้านในหมู่ 1, 2, 3, 4 และ 6 ต.ท่าล้อ อ.ท่าม่วง ได้รวมตัวกันจั้นราว 400 คน เพื่อเปิดเวทีแสดงปฏิกิริยาไปถึงภาครัฐว่า พวกเราไม่ยินยอมให้คลองผันน้ำผ่านพื้นที่เกษตรกรรมทำกินและที่อยู่อาศัยที่สืบทอดกันมานานนับชั่วอายุคน เช่นนี้แล้ว จึงเป็นเรื่องปกติ เมื่อมีปัญหิจัดตั้งพิมพ์ข้อความว่า “ชาวท่าล้อไม่ต้องการให้สร้างแม่น้ำเส้นนี้ ทุกคนเดือดร้อน ไม่มีที่อยู่ทำกิน” เช่นเดียวกับที่เห็นติดกันอยู่

น่าจะถือได้ว่า การแสดงออกของชาว
ต.ท่าล้อ ในฉบับพืชน์ทันใดที่ได้รู้ข่าวโครงการฟลัดเวย์
ตะวันตก เป็นหนึ่งในตัวแทนของอีกหลายพื้นที่อันจะมีปฏิกิริยาตาม
มา ถ้าจะกล่าวเฉพาะกาญจนบุรี ก็มีชาวบ้านอีกนับแสนคนในหลาย
อำเภอที่จะได้รับผลกระทบ

นับตั้งแต่ทศเหินอ ซึ่งติดต่อกับสุพรรณบุรี มี อ.เลาขวัญ อ.ห้วย
กระเจา อ.พนาพลา และ อ.ท่าม่วง ซึ่งเป็นจุดสิ้นสุดของคลองขุด

ที่สุด แล้วตะโกนดังๆ
ทั้งฟลัดเวย์และเชื่อน เพราะ

ว่า ไม่เอา ไม่เห็นด้วย
มันกระทบต่อคนใน
ท้องถิ่น โดยเฉพาะชาว

การตายตลอดลุ่มน้ำแม่กลองยามนี้

น่าจะถือได้ว่า การแสดงออกของชาว

ต.ท่าสอ ในฉับพลันทันใดที่ได้รับข่าวโครงการฟลัดเวย์ตะวันตก เป็นหนึ่งในตัวแทนของอีกหลายพื้นที่อันจะมีปฏิกิริยาตามมา ถ้าจะกล่าวเฉพาะกาญจนบุรี ก็มีชาวบ้านอีกนับแสนคนในหลายอำเภอที่จะได้รับผลกระทบ

นับตั้งแต่ทิศเหนือ ซึ่งติดต่อกับสุพรรณบุรี มี อ.เลาขวัญ อ.ห้วยกระเจา อ.พนมทวน และอ.ท่าม่วง ซึ่งเป็นจุดสิ้นสุดของคลองผันน้ำที่จะถูกเนรมิตขึ้นด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กกินความกว้าง (รวมถนนริมคลอง) 300 เมตร ที่บริเวณเขื่อนแม่กลอง จากนั้นจะอาศัยแม่น้ำแม่กลองเป็นทางระบายน้ำตั้งแต่ อ.ท่ามะกา เข้าเขตราชบุรี ที่ อ.บ้านโป่ง อ.โพธาราม อ.เมือง ถึงเขตสมุทรสงครามรับน้ำที่ อ.บางคนที ถึงอัมพวา และลงอ่าวไทยที่ อ.เมืองสมุทรสงคราม

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของแม่น้ำแม่กลองตั้งแต่ อ.ท่าม่วงลงมา ก็คงไม่แตกต่างจากแม่น้ำสายอื่นที่เกิดขึ้นด้วยแรงกัดเซาะตามธรรมชาติ ส่งผลให้เส้นทางเดินคดเคี้ยวเลี้ยวลด นั่นก็จะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โครงการฟลัดเวย์ตะวันตก ช่วงท่าม่วง-สมุทรสงคราม ต้องบรรจุแผนขุดลอกแม่น้ำเพื่อรองรับปริมาณน้ำจากภาคเหนือเอาไว้ด้วย เพื่อให้สามารถผันน้ำได้วันละ 1,500 ลูกบาศก์เมตร ตามแผนที่วางไว้

แน่นอนว่า ปริมาณน้ำที่จะมีมากจากเดิมถึง 2 เท่าเป็นอย่างน้อย ไม่ว่าจะขุดลอกแม่น้ำอย่างไรย่อมยากที่จะหลีกเลี่ยงน้ำป่าท่วมพื้นที่ได้ นั่นคือความเสียหายที่จะมาถึงก่อนสภาพแวดล้อมที่จะย่อยยับลงในลำดับถัดมา เช่นนี้แล้ว คนลุ่มน้ำแม่กลองจะตัดสินใจอนาคตของเขายังไง ชาญณรงค์ เยาว์เลิศ ประธานมูลนิธิเพื่อการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ (ประเทศไทย) เสนอทางออกว่า ยุทธศาสตร์เดียวที่มองเห็นช่องทางชนะในตอนนี คือ ชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนในพื้นที่ต่างๆ ต้องออกมาแสดงพลังให้มาก

ที่สุด แล้วตะโกนดังๆ

ทั้งฟลัดเวย์และเขื่อน เพราะ

วงกว้าง ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยเฉพาะชาวสมุทรสงคราม กาญจนบุรี และนครปฐม ถือว่าเข้มแข็งมาก เมื่อคนปลายน้ำไม่เอาด้วย ประกอบกับคนต้นน้ำอย่างกำแพงเพชรก็ต่อต้านสุดกำลัง แบบนี้รัฐบาลยังคิดเดินหน้าอีกหรือ ไม่ฟังเสียงทัดทานเลยหรืออย่างไร

“รัฐบาลกำลังก่อกวนระดมเม็ดแรกผิด พอชาวบ้านเดือนก็ไม่ฟัง ยังก่อกวนต่อไปเรื่อย ๆ มันก็วนไม่จบ มีอย่างไหนเปิดเวทีรับฟังความเห็นของชาวบ้าน แต่คนเดือดร้อนจริงๆ มีสิทธิ์เข้าร่วมไม่ถึง 10% พอเห็นว่าคนคัดค้านเข้าร่วมมากกว่า ก็สั่งให้เกณฑ์คนมาสู้ ทำยังปัญหาที่ไม่จบ เพราะรัฐบาลไม่มีเจตนาที่จะรับฟังความคิดเห็นจริงๆ จังๆ แต่จัดเวทีเพื่อให้ครบองค์ประกอบเท่านั้น” อย่างไรก็ตามถ้ารัฐบาลยังไม่หยุด หรือชะลอโครงการออกไปก่อน ชาญณรงค์ประกาศว่า ชาวบ้านและนักวิชาการจะรวบรวมข้อมูลชี้ให้เห็นถึงความไม่เหมาะสมของโครงการเหล่านี้เพื่อยื่นฟ้องศาลปกครอง

โครงการ 3.5 แสนล้านบาท ที่รัฐบาลตั้งเป้าฟังความเห็น 36 เหวที่ 36 จังหวัด 4 หมื่นคน และกำหนดสิ้นสุดในวันที่ 25 ธันวาคม กำลังถูกคัดค้านอย่างหนัก ทั้งที่เพิ่งเดินทางมาเพียงครึ่ง เป็นไปได้หรือไม่ บรรดาผู้ได้รับผลกระทบทั้งหลายถูกบังคับให้ต้องวางเดิมพันกันด้วย(วิถี)ชีวิต

● กัมปนาท ชันตระกูล ●

